

Győri Ítéltábla

Gf.II.20.185/2022/5/I.

A Győri Ítéltábla dr. Pozderka Gábor ügyvéd (cím2) által képviselt Felperes1 (cím2) felperesnek a dr. Busa Gábor ügyvéd (cím3) által képviselt Alperes1 (Cím1) alperes ellen megbízási díj megfizetése iránt indított perében a Szombathelyi Törvényszék 2022. szeptember 21. napján kelt 36.G.40.021/2021/36/II. szám alatti ítélete ellen a felperes által 39. szám alatt előterjesztett fellebbezés folytán – tárgyaláson – meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a felperes az illetéktügyben eljáró hatóságtól 2.300.154,- (kettőmillió-háromszázezer-egyszázötvennégy) Ft fellebbezési illetéket visszaigényelhet.

Az elsőfokú bíróság útján az ítéletet megküldeni rendeli a felperes székhelye szerinti Nemzeti Adó – és Vámhivatalnak, a fellebbezési illeték – külön kérelemre történő – visszatérítése érdekében.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperes, mint megbízott pályázatíró és az alperes megbízó között 2012. december 14-én egyedi pályázatiírási, valamint megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére irányuló szerződés jött létre. A pályázatírási szerződésben a megbízott feladataként – más mellett – az igényelt KEOP-1.2.0/09-11 kódjelű pályázat elkészítését, annak a kiíró szervezet felé határidőre benyújtását és a pályázóval a döntésig történő folyamatos kapcsolattartást határozták meg. A szerződés III. pontjában a szolgáltatás ellenértékét úgy határozták meg, hogy amennyiben a megbízó benyújtott pályázatát az elbíráló szervek (akár ismételt döntési folyamatba helyezést követően is) támogatandónak minősítik, az elnyert támogatás 3%-a + áfa sikerdíjat fizet a megbízottnak. A IV/3. pont szerint a megbízott sikerdíjra való jogosultsága abban az esetben is fennáll, ha a pályázatot a kiíró nyertesnek nyilvánította, de a pályázat alapján elnyert összeg folyósítására a megbízó hibájából nem kerül sor. A megvalósíthatósági tanulmány elkészítésére irányuló szerződés IV/1. pontjában a megbízó alperes a tanulmány elkészítéséért – amennyiben a benyújtott KEOP-1.2.0/09-11 kódjelű pályázat támogatást nyer – 4.398.880,- Ft + áfa díj fizetését vállalta. A felperes a szerződésekben vállalt pályázatot és megvalósíthatósági tanulmányt elkészítette, az alperes teljesítési igazolást bocsátott ki. A felperes 2016. május 2-án a pályázatírás 23.165.349,- Ft és

a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése 5.586.578,- Ft díjáról 2016. május 10-i teljesítési határidővel számlát állított ki. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEOP) megvalósítása feltételeiről szóló 1477/2014. (VIII. 27.) Kormányhatározat a 2. melléklete (Szennyvízelvezetési és -tisztítási projektek) 11. sorában a támogatást igénylők között az alperest is feltüntette, a projekt-irányító hatóság által javasolt támogatási összeget 1.216.028.794,- Ft-ban határozta meg. 2014. október 27. napján a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium KEOP helyettes államtitkársága, mint irányító hatóság arról értesítette a pályázó alperest, hogy a KEOP-1.2.0/09-11-2013-0038. jelű pályázata elbírálása megtörtént és a bírálati folyamat eredményeképpen nem részesült támogatásban.

[2] A felperes keresetében 28.751.927,- Ft tőke, valamint annak a 2016. május 11. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Kereseti követelését elsődlegesen a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959.évi IV. törvény (rPtk.) 478. § (2) bekezdése alapján megbízási díj, másodlagosan a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) 94. § (2) bekezdése alapján kártérítés, - míg harmadlagosan jogalap nélküli gazdagodás (rPtk. 361. §) jogcímén terjesztette elő. Elsődleges keresetét arra alapította, hogy a szerződések "támogatandónak minősítés" feltétele beállt, ezért a megbízó alperes a díját kifizetni köteles. A támogatandónak minősítése nem azonos a támogatási szerződés megkötésével, illetve a támogatás folyósításával. Az 1477/2014. (VIII.27.), az 1518/2015. (V.21.), az 1084/2016. (II.29.) és az 1661/2017. (IX.13.) Kormányhatározatok alapján megállapítható a támogatandónak minősítés. A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) 2015. évre szóló éves fejlesztési keretének megállapítására vonatkozó 1518/2015. (V. 21.) és az 1084/2016. (II.29.) Kormányhatározatok alapján indult program a szerződés "ismételt döntési folyamatba helyezés" feltételnek felel meg. A másodlagos keresetében arra hivatkozott, hogy az általa készített pályázatot, valamint a megvalósíthatósági tanulmányt szerzői jogi védelem illeti meg és az engedély nélkül nem adható át a településl és térsége önkormányzatai által benyújtott újabb pályázatot koordináló szervezetnek. Az engedély nélküli felhasználás miatt kártérítésre tarthat igényt.

[3] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Azzal védekezett, hogy a szerződésekben meghatározott díjfizetési feltétel nem következett be, a társulás nem részesült támogatásban. Utóbb a KEHOP-2.2.1. kódszámú pályázati felhívásra az cég1Kft. koordinálásával benyújtott pályázaton a társulást alkotó önkormányzatok (település5 község kivételével) támogatásban részesültek. Az újabb támogatási igényt az cég1Kft.-vel 2015. május 21. napján megkötött együttműködési megállapodás alapján nyújtották be az önkormányzatok. A pályázat, a kedvezményezett személye és a műszaki tartalom tehát eltért a felperes által elkészített és benyújtott pályázat ilyen paramétereitől. A KEHOP-2.2.1. kódszámú pályázat nem jelent ismételt döntési folyamatba tételt, a KEHOP-t az 1084/2016. (II.29.) Kormányhatározat indította el, új szakmai elvárásai rendszerrel. Az alperes szerzői jogi jogsértést amiatt nem valósított meg, mert a 2015. május 21. napján kelt konzorciumi megállapodásban felhatalmazták az önkormányzatok az cég1Kft.-t a támogatási kérelem benyújtására, a konzorcium képviselőjére és a felperes által készített "programot " az cég1Kft.-nek átadták. Az alperesnek arra vonatkozó tudomása nincs, hogy az cég1Kft. abból mit használt fel, de emiatt nem az alperest, hanem az anyagot átadó önkormányzatokat terhelheti felelősség. Vitatta, hogy a felperes kára megegyezik a sikerdíj összegével, az legfeljebb a pályázat és a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése ellenértékével lehet azonos.

[4] A törvényszék a részben megismételt eljárásban hozott ítéletével a felperes keresetét az általa érvényesíteni kért mindhárom jogcímen elutasította. Megbízási díj címén azt amiatt nem tartotta alaposnak, mert az alperes pályázata nem részesült támogatásban. Ezt követően pedig már nem az alperes, hanem önkormányzatok nyújtottak be azonos cél érdekében pályázatot. Az ilyen módon nyertes pályázat viszont már nem a felperes pályázata volt. Nem következett be így az alperessel kötött szerződésekben a megbízási díj kifizetésének feltétele. Jogalap nélküli gazdagodás jogcímén a felperes amiatt nem támaszthat igényt, mert ez szubszidiárius tényállás, csak akkor lenne alkalmazható, ha a felek között szerződéses – avagy kártérítési jogviszony nem áll fenn.

[5] A másodlagos kereset vonatkozásában a bíróság megállapította, hogy a szerzői jog megsértése körében bizonyítandó tény volt a felperes által „pályázati anyag”-nak nevezett iratok eredeti, szerzői jellege, valamint a felhasználás, átadás, mint jogosulatlan cselekmény. A felperes kifejezetten arra hivatkozott, hogy az újabb pályázati eljárásban – amely sikerre vezetett – az alperes felhasználta azt a „pályázati anyagot” (36.G.40.021/2021/36.sz. jkv. 2. oldal 2 bekezdés) amelyet a felperes készített el, ezzel szerzői jogai sérültek. Hivatkozása szerint a szerzői jogot sértő alperesi cselekmény egyfelől a felhasználásban, másfelől az iratok cég1Kft. részére történő átadásban állt.

[6] A törvényszék megítélése szerint a felperes nem tett eleget a rá háruló bizonyítási kötelezettségnek, eredményesen nem tudta bizonyítani az alperes magatartása jogellenességét, azaz, hogy az alperes a szerzői mű átadásával, valamint a felhasználás során a felperes szerzői jogi oltalomban részesülő művét bitorolta volna, szerzői jogsértést követett volna el.

[7] A törvényszék tájékoztatására a felperes szakértői bizonyítást indítványozott, és a törvényszék a szakvélemény elkészítésére a Szerzői Jogi Szakértői Testületet rendelte ki. A szakértői testület szakvéleményében rámutatott, hogy a felperes által a KEOP-1.2.0. pályázati felhívásra benyújtott pályázat és megvalósíthatósági tanulmány vizsgálata során egyfelől arra volt figyelemmel, hogy az szakirodalmi műként megfelel-e a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (a továbbiakban: Szjt.) által a szerzői művekkel szemben felállított követelményeknek, másfelől vizsgálta azt is, hogy a benyújtott pályázat és a megvalósíthatósági tanulmány gyűjteményes szerzői műként definiálható-e az Szjt-ben foglaltaknak megfelelően.

[8] A szakértői testület arra a következtetésre jutott, hogy a megvalósíthatósági tanulmány gyűjteményes műként nem élvez szerzői jogi védelmet, de szakirodalmi műként szerzői jogi védelemben részesül (szakvélemény 8. oldal). A szakértői testület a megvalósíthatósági tanulmány szerzői művi jellegén túl a benyújtott pályázat vizsgálatát is elvégezte ugyanezen szempontból. Utalt arra, hogy a törvényszék szakértőt kirendelő végzéséből nem volt egyértelmű, hogy a törvényszék mely dokumentumot érti pályázat alatt, álláspontja szerint a KEOP-1.2.0/09-11. kódjelű pályázati felhívás vonatkozásában a projekt adatlapot érthette a bíróság ez alatt. Ennek alapján arra a következtetésre jutott, hogy a projekt adatlap nem éri el a szerzői jogi védelemben nyújtott mű „szintjét”. A szakértői testület kiemelte, hogy a felek között létrejött megbízási szerződés tartalmaz a mű felhasználása tekintetében szabályokat, a 6. fejezet ugyanis rendelkezik arról, hogy a jogi oltalmat élvező megoldás felhasználásért a megbízott különdíjat nem számol; a tanulmányban alkalmazott jogi oltalmat élvező megoldások és szellemi termékek felelett teljes és kizárólagos

rendelkezési jog a megbízottat illeti meg. A megbízott az e megállapodás alapján létrehozott tanulmányt referencia céllal felhasználja, illetve a megbízó további megbízásaiban korlátozás nélkül alkalmazhatja; a megbízási díj tételes összegének megfizetésével a megbízó rendelkezési jogot szerez az elkészült megvalósíthatósági tanulmány felhasználásához.

[9] A szakértői testület a fentiek ellenére levezette azt, hogy az alperesnek a megbízási szerződés alapján, valamint az Együttműködési megállapodásban foglaltak teljesítése érdekében harmadik személy részére nem átengedhető, nem kizárólagos, a pályázatot benyújtó fél részére átengedhető, Magyarország területére vonatkozó, hasonló művek felhasználására kötött szerződések szokásos időtartamához igazodó, és a szerződések céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékre korlátozódó, tehát a megvalósíthatósági tanulmánynak és pályázatnak a KEOP-1.2.0/09-11. kódjelű pályázati felhívásra történő benyújtásához szükséges felhasználási részecseleményekre kiterjedő felhasználási engedélyt kellett szereznie.

[10] A megvalósíthatósági tanulmányok vonatkozásában tehát a továbbiakban a szakértői testület azt vizsgálta, hogy az eredeti megvalósíthatósági tanulmány, mint szerzői mű a KEHOP-2.2.2-15-2016-00-108. azonosító számú pályázatra csatolt dokumentummal mennyiben megegyező. A dokumentumok összevetése alapján a szakértői testület arra mutatott rá, hogy a tartalomjegyzék, abban az alfejezetek bizonyos fokú egyezőséget ugyan mutatnak, de ez szükségképpen a megvalósíthatósági tanulmány elkészítése során követendő kötött, előre meghatározott formai követelmény követeléséből fakad. A megvalósíthatósági tanulmányok tehát struktúrájukat tekintve, felépítésüket nézve mutatnak egyezőséget, hasonlóságot, de határozottan rögzítette a szakértői testület, hogy a KEOP pályázatra benyújtott megvalósíthatósági tanulmány, mint eredeti mű szerzőire nézve szerzői jogi jogsértést nem valósult meg a tartalomjegyzék tekintetében.

[11] Ezt követően vizsgálta a KEOP-1.2.0. pályázati felhívásra benyújtott megvalósíthatósági tanulmányt és a „település1 Agglomerációra” vonatkozó megvalósíthatósági tanulmány közötti szövegátvételt és azt állapította meg, hogy körülbelül 1%-os szövegazonosság figyelhető meg, hasonlóan a település2i, település3 és település4 Agglomeráció című dokumentumok és az eredeti mű között 0,5 %-os. Vizsgálta továbbá az eredeti pályázati felhívásra benyújtott megvalósíthatósági tanulmány és az összesített megvalósíthatósági tanulmány szövegazonosságát, ami szintén 0,5% mértékű azonosságot mutatott.

[12] Mindennek eredményeként a szakértői testület azt állapította meg, hogy néhány szövegrészlet esetében – figyelemmel a szó szerinti azonosságra – felhasználási engedély hiányában jogosulatlan felhasználás valósulhatott meg, tekintve, hogy az alperesnek megbízási szerződés és az együttműködési megállapodásban foglaltak teljesítése érdekében szükségszerűen megszerzett felhasználási joga nem terjed ki arra, hogy azt harmadik személynek átadja. Azt is

megállapította ugyanakkor a tanács, hogy a KEHOP pályázatra a megvalósíthatósági tanulmányt nem az alperes készítette el, nem az alperes által valósult meg a felhasználás. A KEHOP pályázati anyagból nem állapítható meg a megvalósíthatósági tanulmány készítőjének személye, és az sem, hogy az cég1Kft.. az alperes útján jutott ehhez, azaz, hogy

az alperes átadta a megvalósíthatósági tanulmányt többszörözésre. Hangsúlyozta a szakértői testület azt is, hogy a KEHOP pályázatnak benyújtására nem az alperes érdekében került sor, ebből következően a KEOP pályázati felhívásra benyújtott megvalósíthatósági tanulmány egyes szövegrészleteit nem az alperes vette át, mivel nem ő volt a KEHOP pályázat kedvezményezettje, a konzorciumi együttműködésben nem vett részt szerződő félként.

[13] A törvényszék kérdésére a szakértői testület úgy foglalt állást, hogy a KEOP-1.2.0/09-11. kódjelű pályázat megbízási díja (4.398.880,-Ft + Áfa), mintegy 20%-a lenne a megbízási szerződés alapján elkészült, szerzői jogi védelem alatt álló teljes megvalósíthatósági tanulmány felhasználásának engedélyezéséért járó díj. Arra tekintettel, hogy minimális, 0,5%-1% körüli szövegazonosság volt megállapítható, azaz ilyen mértékű a szövegátvétel, ez utóbbi százalékos mérték lenne kárként figyelembevehető.

[14] A törvényszék álláspontja szerint a szakértői testület véleménye aggálytalan volt, a felperes további bizonyítási indítványait elutasította. A szakértői vélemény alapján a törvényszék azt állapította meg, hogy a felperes nem tudta azt bizonyítani, hogy az alperes a szükségképpen megszerzett felhasználási jogát megsértve adta át részben a megvalósíthatósági tanulmányt és projektdokumentációt. A bíróság elfogadva a szakértő által is megállapított tényeket, mely szerint nem azonos a két pályázat alanyi köre, arra a következtetésre jutott, hogy az alperes sem a megvalósíthatósági tanulmány, sem pedig a pályázati dokumentáció vonatkozásában nem sértette a felperes szerzői jogát, úgy, hogy azért kártérítési felelősséggel tartozna. A KEOP 1.2.0. számú pályázati felhívásra benyújtott megvalósíthatósági tanulmány egyes szövegrészleteinek az engedély nélküli felhasználása nem az alperes oldalán valósult meg.

[15] A felperes fellebbezésében kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a keresetének való helyt adást.

[16] Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletével ellentétben nem csupán a Kormány 1477/2014 (VIII.27.) számú határozataira, hanem a 1318/2015 (V.21.), a 1084/2016 (II.29.) és a 1661/2017. (IX. 13.) számú határozataira is hivatkozott, amelyeket az elsőfokú bíróság nem vizsgált. Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte megfelelően tanúl tanú vallomását, és nem adta okát annak, hogy azt miért nem vette figyelembe, noha a vallomás alátámasztotta a felperesi állításokat. Tévedett az elsőfokú bíróság akkor is, amikor az egyedi pályázatok pozitív elbírálását vizsgálta. A szerződés alapján ugyanis azt kell vizsgálni, hogy a pályázatot az elbíráló szervek (akár ismételt döntési folyamatba helyezést követően is) támogatandónak minősítették-e. Ezzel kapcsolatosan fontos kiemelni, hogy a támogatandónak minősítés nem a konkrét nyertességet, támogatást, nem a támogatási szerződés megkötését, még kevésbé a támogatás folyósítását, és nem is a pályázat pozitív elbírálását jelenti. A támogatandó kifejezésbe a nyelvtani értelmezés alapján bele kell érteni azt is, ha nem egy azonnali, nem feltétel nélküli, hanem esetlegesen egy jövőbeni támogatásról szól a döntés. A támogatandó szó nem egy azonnali támogatást jelent, hanem a nyelvtani értelmezés alapján a támogatási szándékot is bele kell érteni. A támogatandó kifejezés fenti kritériumainak teljes mértékben megfelelnek a Kormány 1477/2014 (VIII.27.), a 1318/2015 (V.21.), a 1084/2016 (II.29.) és a 1661/2017. (IX. 13.) számú határozatai, melyek alapján kétségtávolan megállapítható a támogatandónak minősítés.

[17] Álláspontja szerint a Kormány, mint a közigazgatási legmagasabb szerve elbíráló szervnek is minősül, különös tekintettel arra, hogy utasíthatja a minisztereket, miképpen az a kormányhatározatokban is megtörtént. A felek a létrejött szerződésben nem azt kötötték ki, hogy a Nemzeti Fejlesztési Minisztériumnak kell támogatandónak minősítenie a pályázatot, hanem a szerződés az elbíráló szervekre – többes számban – utal, tehát a szerződés helyes értelmezése alapján a szerződés feltételeinek álláspontunk szerint megfelel az, hogy a projektet a Kormány, amely az NFM felettes szerveként szintén elbíráló szervnek minősül, támogatandónak minősítette.

[18] Álláspontja szerint már a legelső, a 1477/2014 (VIII.27.) számú Kormányhatározat alapján megállapítható a támogatandónak minősítés, a határozat nevesíti az alperesi társulást, a projektet és a támogatási összeget is. Ennek megfelelően adta ki az NFM a KEHOP-2.2.1 számú felhívását, amelyben egyértelműsítette, hogy csak a Kormány 1477/2014 (VIII.27.) számú határozata 1. számú mellékletében nevesített támogatást igénylők nyújthatnak be támogatási kérelmet. Álláspontja szerint a Kormányhatározatokban foglaltak olyan önálló döntések (nevesítetten az egyes projektek, azok beruházási összegének és támogatási mértékének meghatározásával) a projekt támogatására vonatkozóan, melyek a díjkövetelést megalapozottá teszik. A felek között létrejött szerződés kontextusába helyezve ezek a kormányhatározatok a szerződés III. pontjában szabályozott „ismételt döntési folyamatba helyezések”-nek minősülnek.

[19] A másodlagos keresetével kapcsolatosan fenntartotta az elsőfokú eljárás során kifejtett álláspontját, miszerint a felperes által készített megvalósíthatósági tanulmány, CBA (Költség-Haszon Elemzés) alapján, illetve annak műszaki tartalma a szakértői testület véleményével egyezően szerzői jogi védelem alatt áll. Így az alperes jogellenesen engedte át harmadik személy részére, továbbá felhasználási engedélyt kellett volna kérnie, amit azonban elmulasztott. Az ítélet [23] bekezdése idézi a szakértői testület megállapítását, melyből következően jogosulatlan felhasználás valósult meg. Megalapozatlanok, iratellenesek és jogszabálysértők az ítélet [27] bekezdésében foglaltak, amely szerint a „felperes nem tudta azt bizonyítani, hogy az alperes a szükségképpen megszerzett felhasználási jogát megsértve adta át részben a megvalósíthatósági tanulmányt és projektdokumentációt”, tekintettel arra, hogy a szakértői testület megállapította a szövegazonosságot. Ugyancsak jogsértő az az értékelés, hogy „a bíróság elfogadva a szakértő által is megállapított tényeket, mely szerint nem azonos a két pályázat alanyi köre”, mivel az alperes a település1 és Térsége Szennyvízelvezetési és Beruházási Önkormányzati Társulás tagja, és mindkét pályázat érdekeltje. A felperes szerint mind a jogellenesség, a kár és az ok-okozati összefüggés bizonyítást nyert, így alperes kártérítési felelősségre vonható. Ezért az alperes a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény 94. § (2) bekezdése alapján összecszerülésében a kereseti kérelmével egyező mértékű kártérítés megfizetésére köteles.

[20] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és a felperes másodfokú perköltségben marasztalását kérte. A fellebbezési eljárásban fenntartotta az elsőfokú eljárásban előadottakat. Kifejtette, hogy ugyan a felperes elvégezte a szerződésben vállalt feladatot, de az alperes csak arra az esetre vállalt díjfizetést, amennyiben a pályázatot a kiíró támogatandónak minősíti. Ez pedig nem történt meg.

[21] A felperes fellebbezése nem alapos.

[22] Az elsődleges és a harmadlagos keresetet elutasító elsőfokú ítéleti rendelkezéssel és annak indokaival a másodfokú bíróság egyetértett, azokat részletesen megismételni nem kívánja, így azokra csak utal. [a jelen ügyben alkalmazandó, a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 254. § (3) bekezdés]

[23] A fellebbezésben írtak alapján az ítéltábla a következőket emeli ki:

[24] A kormányhatározatok jogi természetét illetően a másodfokú bíróság előre bocsátja, hogy azok az Alaptörvény T) cikke és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény értelmében nem minősülnek jogszabálynak. A jogirodalom álláspontja szerint a kormányhatározatok a kormány, mint testület hatáskörébe delegált és – főszabály szerint – közzétett aktusai. A kormány (így maga az állam is) a jogszolgáltatási és közigazgatási tevékenységét az állami szervek rendszerén keresztül látja el. A kormány a közigazgatás szervei között meghatározza a végrehajtandó feladatokat, és minden szervnek kijelöli a feladat - és hatáskörét, amelyek a kormányzás és közigazgatás egy-egy részletéért felelősek. Ahhoz, hogy ezeket a tevékenységeket (a kormányprogramban) meghatározott rendszer és idő szerint valósítsák meg, ahhoz egy a folyamatok egészét átlátó, irányító és – az állam akaratát ismerő – ellenőrző kormányzati „cselekedetre” van szükség, amellyel az állami szervek a hatáskörükben biztosítják a közszolgálati rendet. A közszolgálati rend pedig nem más, mint az állami szervek feladatai, aktusai számára generálisan, a jövőben előforduló minden esetben zsinórmértékül szolgáló szabályoknak az összessége. Mindezek alapján, a központi kormányzatnak (és az adott közigazgatási szervet vezetőnek) a kormányhatározat alkotási hatásköre, a közszolgálati rendnek a megtartására terjed ki (ld.: Balássy Ádám Miklós: Kormányhatározat – tanulmány a magyar közigazgatásból; in: Jogelméleti Szemle 2022/3).

[25] Ilyen kiindulópontból nézve a felperes által megjelölt kormányhatározatok meghozatala nem jelenti azt, hogy a sikerdíjra való jogosultságának előfeltétele beállt. A 1318/2015. (VI.21.) és a 1084/2016 (II.29.) Korm. határozat - a felperes állításával szemben - nem a perbeli pályázatot bírálta el, csupán a Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program adott évi fejlesztési keretének megállapítása körében elfogadta a 2. mellékletben felsorolt projektek, így Alperes1 által benyújtott település1 és térsége szennyvíztisztításának fejlesztése és csatornázásának kiépítése című projekt kiemelt projektként történő nevesítését, míg a 1661/2017. (IX. 13.) számú határozata nem az alperes mint kedvezményezett által benyújtott projektet sorolta fel.

[26] Az elsőfokú bíróság érdemben helyesen utasította el a felperes másodlagos, szerzői jogi jogsértésre alapított kártérítési keresetét, de annak indokaival a másodfokú bíróság részben nem értett egyet. A felperes a másodlagos keresetét arra alapította, hogy az alperessel kötött szerződések alapján készített megvalósíthatósági tanulmány és CBA (Költség-Haszon Elemzés) szerzői műnek minősül, az alperes pedig jogosulatlanul használta fel ezeket, amikor az cég1Kft.-nek átadta. A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság eleget tett a hatályon kívül helyező végzésben foglaltaknak és a felek részletes tényelődásainak beszerzését követően szakértői bizonyítást is lefolytatott, mert szakkérdés volt az, hogy a keresettel érintett mű rendelkezik-e egyéni, eredeti jelleggel, alkalmas-e a szerzői jogi védelemre. A kirendelt Szerzői Jogi Szakértői Testület (SzJSzT) szakvéleményét az elsőfokú bírósággal egyetértve a másodfokú bíróság is aggálytalannak találta. Az SzJSzT szakvéleményeinek sajátos vonása, hogy egyes részeiben gyakran öltönek jogi jelleget, aminek az az oka, hogy szerzői jogi ügyekben a tények és jogok esetenként nem választhatók

szét; a szakértőnek a tényből jogi értékű következtetést is le kell vonnia [ld. Gyertyánfy Péter, In: Gyertyánfy Péter, Legeza Dénes (szerk.): Nagykomentár a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvényhez].

[27] A szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. (Szt.) 1. § (3) bekezdése kimondja, hogy a szerzői jogi védelem az alkotást a szerző szellemi tevékenységéből fakadó egyéni, eredeti jellege alapján illeti meg. A védelem nem függ mennyiségi, minőségi, esztétikai jellemzőktől vagy az alkotás színvonalára vonatkozó értékítéllettől. A másodfokú bíróság ehhez kapcsolódóan kiemeli a szakvélemény azon megállapítását, hogy a szerzői jogi védelem mindig a tartalom egyéni, eredeti módon történő kifejezésére terjed ki, a szerzői jog nem egy mű belső tartalmát, az abban foglalt információt védi. Az Szt. 1. § (2) bekezdés a) pontja értelmében a szerzői művek közé tartozó tudományos és szakirodalmi művek ismérve, hogy az abban kifejtett gondolatok, tételek, tanok, megállapítások, megoldások az információs közkincs részét képezik, tehát magára a tartalomra a szerzői jogi védelem nem terjed ki, hanem csak a kifejtés gondolatmenetére, módjára és a gondolatok megformálására (szakvélemény 5. o. 2-3. bekezdés).

[28] A szakvélemény részletes elemzést és a saját korábbi gyakorlatának bemutatását követően azt állapította meg, hogy a megvalósíthatósági tanulmány (és az annak részét képező költség-haszon elemzés) gyűjteményes műként nem élvez szerzői jogi védelmet, szakirodalmi műként viszont igen, mert a készítőinek rendelkezésre álló szűkebb mozgástér ellenére is lehetőségük volt a tanulmányban szereplő szövegek, szövegrészek megalkotása során az adatok tényszerű és objektív ismertetésén túl önálló gondolati elemek közvetítésére, amelyet a szövegekben megjelenő szóhasználat, kifejezésmód és szövegalkotási stílus tükröz (szakvélemény 8. o. 3. bekezdés). A másodfokú bíróság szerint is helyesen azonosította az Szt. „pályázat”-ként a megvalósíthatósági tanulmánnyal egyidejűleg csatolt „Projekt adatlap” című dokumentumot. Ennek vizsgálata után az Szt. arra jutott, hogy az gyűjteményes műként nem értelmezhető, így nem élvez szerzői jogi védelmet; az adatlap 2.8. pontja, mint egybefüggő, egységes szövegrészlet nem rendelkezik a szerzőkre jellemző egyéni, eredeti jellegű kifejezésmóddal, szakmai terminológiákat tartalmaz, pusztán egy technikai jellegű szövegfolyam, így nem felel meg az Szt. által támasztott szerzői mű feltételeinek (szakvélemény 9 o. 1. bekezdés).

[29] Az Szt. ezt követően azt vizsgálta, hogy volt-e az alperesnek joga a szerzői mű felhasználására. Ennek során az Szt. 16. § (1) bekezdésének rendelkezéseiből indult ki, ami szerint a szerzői jogi védelem alapján a szerzőnek kizárólagos joga van a mű egészének vagy valamely azonosítható részének anyagi formában és nem anyagi formában történő bármilyen felhasználására és minden egyes felhasználás engedélyezésére. A törvény eltérő rendelkezése hiányában a felhasználásra engedély felhasználási szerződéssel szerezhető.

[30] Az elsőfokú bíróság helytállóan emelte ki a szakvélemény megállapításai közül, hogy az alperesnek a megbízási szerződés alapján, az abban és az Együttműködési megállapodásban foglaltak teljesítése érdekében a szerződések céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékre korlátozódó, tehát a megvalósíthatósági tanulmánynak és pályázatnak a KEOP-1.2.0/09-11 kódjelű pályázati felhívásra történő benyújtáshoz szükséges felhasználási részcselekményekre, így különösen a rögzítést is magában foglaló többszörözésre kiterjedő; nem kizárólagos; a pályázatot benyújtó fél részére átengedhető; további harmadik személy részére azonban nem átengedhető;

Magyarország területére vonatkozó és a hasonló művek felhasználására kötött szerződések szokásos időtartamához igazodó felhasználási engedélyt szerzett.

[31] Az elsőfokú bíróság ugyanakkor helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy a felperes nem tudta eredményesen bizonyítani az alperes magatartása jogellenességét, azaz, hogy az alperes a szerzői mű átadásával szerzői jogi jogsértést követett el.

[32] Az alperes az elsőfokú eljárás során többször elismerte, hogy a felperes által készített iratokat átadta az cég1Kft.-nek, azonban ez álláspontja szerint nem minősült az Szjt. szerinti felhasználásnak, másrészt az átadásról a felperes is tudott, hiszen arra a képviselőjében eljár tanú1 jelenlétében került sor.

[33] Az Szjt. 17. § példálózó felsorolást ad arról, hogy mi minősül a mű felhasználásának, ezeken kívül azonban az általános felhasználás fogalomba tartozhatnak más esetek is. Az Szjt. 16. § (6) bekezdése kimondja, hogy jogosulatlan a felhasználás különösen akkor, ha arra törvény vagy az arra jogosult szerződéssel engedélyt nem ad, vagy ha a felhasználó jogosultságának határait túllépve használja fel a művet.

[34] Az Szjt. 46. § (1) bekezdése szerint a felhasználó az engedélyt harmadik személyre csak akkor ruházhatja át, illetve csak akkor adhat harmadik személynek további engedélyt a mű felhasználására, ha azt a szerző kifejezetten megengedte.

Az Szjt. 43. § (5) bekezdése szerint, ha a szerződés nem jelöli meg azokat a felhasználási módokat, amelyekre az engedély vonatkozik, illetve nem határozza meg a felhasználás megengedett mértékét, az engedély a szerződés céljának megvalósításához elengedhetetlenül szükséges felhasználási módra és mértékre korlátozódik.

[35] Az idézett törvényi rendelkezések alapján a másodfokú bíróság megítélése szerint az alperes a mű cég1Kft. részére való átadásával jogsértést követett el. A megbízási szerződés VI. pontja nem adott engedélyt arra, hogy a felhasználó alperes harmadik személy részére engedélyezze a felhasználást. Alátámasztotta ezt az SzJSzT azon megállapítása, hogy a vonatkozó engedély hiányában jogosulatlan felhasználás valósulhatott meg, mivel az alperesnek a fent ismertetettek szerint megszerzett felhasználási joga nem terjedt ki arra, hogy a KEOP-1.2.0. pályázati felhívásra benyújtott megvalósíthatósági tanulmány felhasználására a felperesen kívül harmadik személy felhasználási jogot szerezzen (szakvélemény 18. o. 2. bekezdés). A bírói gyakorlat szerint pályázati írásműnek számítógépén való rögzítése, tárolása és annak elektronikus levelező rendszeren való továbbküldése többszörözéssel megvalósítja a mű felhasználását, ezért a szerzőijog-sértés a mű jogosulatlan felhasználása folytán megállapítható. (BH2017. 299.)

[36] A szerzői jogsértés ellenére sem alapos a felperes erre alapított kártérítési keresete a következők miatt:

Az cég1Kft.. részére engedélyezett felhasználás idején hatályos Ptk. 6:142. § szerint, aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni; míg a 6:144. § (2) bekezdés kimondja, hogy a kár fogalmára és a kártérítés módjára - az e fejezetben nem

szabályozott kérdésekben - a szerződésen kívül okozott károk megtérítésére vonatkozó szabályokat kell alkalmazni. A Ptk. 6:519. § a kártérítési felelősség általános szabályaként rögzíti, hogy aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni.

[37] A felelősség alóli kimentés (Ptk. 6:142. §) és a megtérítendő károk köre (Ptk. 6:143. §) kivételével a Ptk. egységesként kezeli a kontraktuális és a deliktuális kárfelelősségi rendszert. Ennek megfelelően a kimentésre és a megtérítendő kárra vonatkozó szabályokban nem érintett felelősségi feltételek, így a kár beállta és az okozati összefüggés tekintetében a kontraktuális és a deliktuális felelősségi terület a Ptk. alapján is azonosnak tekinthető. Ezért e felelősségi feltételek vizsgálatánál is mértékadónak tekinthetők az 1959-es Ptk-hoz kapcsolódó felsőbírósági ítéletek megállapításai is. Ennek megfelelően a kárfelelősségnél bármely felelősségi feltétel bizonyíthatatlansága kizárja a marasztaló döntés meghozatalának lehetőségét, és nincs olyan eljárási jogi rendelkezés, amely a bíróság részére előírná az egyes feltételek vizsgálatának sorrendiségét. Ezért a másodfokú bíróság a fentiek szerint megállapított alperesi szerződésszegés és a felperes állított kára közötti okozati összefüggés kérdését vizsgálta; ha ugyanis ez nem állapítható meg, kártérítési felelősség megállapítására nem kerülhet sor (BH2007. 124.).

[38] A felperes szerint a kárát az okozta, hogy a KEHOP pályázat keretében jogosulatlanul felhasználták az ő szerzői jogi oltalomban részesülő művét, miután azt az alperes átadta az cég1Kft.-nek. Okirattal bizonyított tényként állapítható meg azonban, hogy maga a felperes is átadta a megvalósíthatósági tanulmányt az cég1Kft.-nek; a Szombathelyi Törvényszék G.40.033/218/32. számú irataként a felperes terjesztette elő a 2019. augusztus 29-én kelt beadványát, amelyhez csatolta egyrészt a település1 és Térsége szennyvíztisztításának fejlesztése és csatornázásának kiépítése tárgyában 2015. február 9-én tartott egyeztetésről felvett emlékeztetőt, amely szerint „a projekt képviselője vállalta, hogy elküldi a teljes dokumentációt és hozzá tartozó egyéb dokumentumokat az cég1Kft.-nek elektronikusan”. Másrészt csatolta azt az e-mailt, amelynek mellékleteként a felperes szakmai igazgatója 2015. március 5-én küldte meg a megvalósíthatósági tanulmányt és a CBA-t az cég1Kft.-nek. Ezt az elsőfokú eljárás során figyelmen kívül maradt mellékletet az ítéltábla a fellebbezési tárgyaláson ismertette, és lehetőséget adott a feleknek, hogy arra nyilatkozzanak. (Gf.5. jegyzőkönyv 2. oldal)

[39] A megvalósíthatósági tanulmány és a költség-haszon elemzés felperes általi megküldéséből az következik, hogy a felperes maga is felhasználási engedélyt adott az cég1Kft.-nek a mű KEHOP pályázat keretében való felhasználására. Így az a tény, hogy az alperes az Szjt. 16. § (6) bekezdését és 46. § (1) bekezdését sértve adott engedélyt a felperes szerzői műve felhasználására, nem okozhatott kárt a felperesnek. A felperes ugyan arra hivatkozott a másodfokú tárgyaláson ismertetett iratra, hogy maga nem fizetés nélkül (ingyenesen) járult hozzá műve, az cég1Kft.. általi felhasználáshoz. A visszterhesen engedélyezett felhasználásból eredő igényét azonban nem az alperessel, hanem – feltételei fennállása esetén – az cég1Kft.-vel szemben érvényesítheti.

[40] Nem hagyható figyelmen kívül továbbá az a körülmény sem, hogy az SzJSzT fentebb idézett szakértői megállapításai szerint „magára a tartalomra a szerzői jogi védelem nem terjed ki, hanem csak a kifejtés gondolatmenetére, módjára és a gondolatok megformálására”. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a perbeli témájú pályázat elbírálása során nyilvánvalóan a benyújtott anyag szakmai szempontú elemzése nyomán dönt

a pályázat támogathatóságáról az elbíráló szerv, amire a fentiek szerint nem tejed ki a szerzői jogi védelem. Az SzJSzT által megállapított – és a felek által nem vitatott mértékű - 0,5-1%-os szövegegyezés a szerzői jogi védelemben részesíthető tartalmat: a kifejtés gondolatmenetét, módját és a gondolatok megformálását érintette, aminek tehát nincs szerepe a pályázat mikénti elbírálása során.

[41] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság nem talált okozati összefüggést a jogsértő alperesi magatartás és a felperes állított – de egyébként nem bizonyított – kára között. Ezért az elsőfokú bíróság a másodlagos keresetet is érdemben helyesen utasította el.

[42] Az elsőfokú ítéletet az ítélőtábla az rPp. 253. § (2) bekezdése alapján hagyta helyben.

[43] A másodfokon is pernyertes alperes az rPp.78. § (1) bekezdése alapján tarthatott igényt a másodfokú perköltsége megtérítésére. A másodfokú eljárásban azonban az alperesnek – igazoltan – költsége nem merült fel, mert írásban fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő és a jogi képviselője a tárgyaláson sem jelent meg.

[44] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy a felperes a részben megismételt eljárásban hozott ítélettel szembeni fellebbezésén megfizetett 2.300.154,- Ft fellebbezési illetéket, noha az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. tv. (Itv.) 51. § (1) bekezdése értelmében ilyen esetben a fél az illeték ismételt megfizetése alól mentesül. Ezért a fellebbezési illeték – felperesi kérelemre történő – visszatérítésének van helye az Itv. 80. § (1) bekezdés i) pontja alapján, mely körülményről – az elsőfokú bíróság útján – az Itv. 81. § (2) bekezdése értelmében értesíti az adóhatóságot az ítélőtábla.

Győr, 2023. február 23.

Dr.Ferenczy Tamás s.k.

a tanács elnöke

Dr.Kovács Zsolt s.k.

előadó bíró

Dr.Szalay Róbert s.k.

bír